

IZRAČUN POVPREČENJA DOHODKOV PO ZDOH-2

Pojasnilo DURS, št. 4210-379/2007, 18. 9. 2007

Po določbi 120. člena Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/06) in 11. člena Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 126/03) se lahko dohodnina od nekaterih dohodkov odmeri po posebej izračunani individualni povprečni stopnji zavezanca. Na podlagi navedene zakonodaje so trije različni načini izračuna dohodnine z upoštevanjem individualne povprečne stopnje zavezanca, ki jih v nadaljevanju pojasnujemo:

1. Dohodki iz delovnega razmerja (oznaka 1100) in dohodki iz oddajanja premoženja v najem (oznaka 4100)

Dohodnina od dohodkov iz delovnega razmerja (oznaka 1100), ki jih je zavezanec prejel na podlagi sodne odločbe za preteklo leto oziroma več preteklih let, in dohodkov iz oddajanje premoženja v najem (oznaka 4100), ki jih je zavezanec prejel kot nadomestilo za služnost ali zaradi nemožnosti uporabe premoženja, ki se izplača za več let, se odmeri od neto letne davčne osnove – ki vključuje tudi dohodek iz preteklih let oziroma večletni dohodek – po posebej izračunani povprečni individualni stopnji zavezanca. Povprečna stopnja se **v skladu z določbo prvega in tretjega odstavka 120. člena ZDoh-2** izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena ZDoh-2 in letne davčne osnove iz 109. člena ZDoh-2, ki se zmanjša za 80 % davčne osnove od dohodka iz preteklih let oziroma večletnega dohodka ter za zneske olajšav iz 111. člena (splošna olajšava), prvega in drugega odstavka 112. člena (olajšava za invalide, olajšava po 65. letu), prvega in drugega odstavka 114. člena (olajšava za vzdrževane družinske člane) in 117. člena ZDoh-2 (olajšava za PDPZ).

Primer 1 (dohodki iz delovnega razmerja):

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3	4	5 = 2 - 3
1101	69.860,54	15.439,24	10.383,74	54.421,30
1103	2.946,25		787,14	2.946,25
Skupaj	72.806,79	15.439,24	11.170,88	57.367,55

Dohodek iz preteklih let

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3	4	5 = 2 - 3
1101	5.316,68	1.174,97		4.141,71

Izračun povprečne stopnje

1	Davčna osnova	57.367,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	80 % davčne osnove dohodka iz preteklih let	3.313,37

4	Davčna osnova = 1 – 2 – 3	51.254,18
5	Dohodnina	18.362,22
6	Povprečna stopnja v % = 5/4 x 100	35,8258

Izračun dohodnine

1	Davčna osnova	57.367,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Neto davčna osnova = 1 – 2	54.567,55
4	Povprečna stopnja v %	35,8258
5	Dohodnina = 3 x 4/100	19.549,25
6	Obveznost = 5 – akontacija (11.170,88)	8.441,37

Primer 2 (dohodek iz oddajanja premoženja v najem):

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Normirani ali dejanski stroški vzdrževanja	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3		4	5 = 2 – 3
1101	69.860,54	15.439,24	-	10.383,74	54.421,30
1103	2.946,25	-	-	787,14	2.946,25
4100	25.000,00	-	10.000,00	3.750,00	15.000,00
Skupaj	97.806,79	15.439,24	10.000,00	14.920,88	72.367,55

Dohodek iz več let

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Normirani ali dejanski stroški vzdrževanja	Davčna osnova
1	2	3	4 = 2 – 3
4100	20.000,00	8.000,00	12.000,00

Izračun povprečne stopnje

1	Davčna osnova	72.367,55
2	80 % davčne osnove večletnega dohodka	9.600,00
3	Splošna olajšava	2.800,00
4	Davčna osnova = 1 – 2 – 3	59.967,55
5	Dohodnina	21.934,70
6	Povprečna stopnja v % = 5/4 x 100	36.5776

Izračun dohodnine

1	Davčna osnova	72.367,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Neto davčna osnova = 1 – 2	69.567,55
4	Povprečna stopnja v %	36.5776
5	Dohodnina = 3 x 4/100	25.446,15
6	Obveznost = 5 – akontacija (14.920,88)	10.525,27

2. Dohodki iz naslova odkupne vrednosti za javne uslužbence (oznaka 6300)

Dohodki iz naslova odkupne vrednosti, ki se nanašajo na daljše obdobje, se za javne uslužbence **v skladu z določbo drugega odstavka 11. člena Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence** (Uradni list RS, št. 126/03) štejejo kot dohodek, ki izvira iz več let in se obdavčijo po povprečni stopnji dohodnine enoletnih dohodkov. Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine enoletnih dohodkov se prejeta izplačila odkupne vrednosti razdelijo na toliko enakih delov, za kolikor let je bila premija vplačevana.

Primer:

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3	4	5 = 2 – 3
1101	69.860,54	15.439,24	10.383,74	54.421,30
6300	12.946,25		787,14	12.946,25
Skupaj	82.806,79	15.439,24	11.170,88	67.367,55

Dohodek iz preteklih let

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Od meseca leta	Do meseca leta	Dohodek za eno leto
1	2	3	4	5 = 2/5 let
6300	12.946,25	junij 2000	marec 2004	2.589,25

Dohodnina za dohodke tekočega leta

1	Davčna osnova	54.421,30
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Neto davčna osnova = 1 – 2	51.621,30
4	Dohodnina I	18.512,73

Dohodnina za dohodek iz preteklih let

1	Davčna osnova = 54.421,30 + 2.589,25	57.010,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Davčna osnova = 1 – 2	54.210,55
4	Dohodnina za izračun stopnje	19.574,33
5	Povprečna stopnja v % = 4/3 x 100	36,1080
6	Dohodnina II = dohodek iz preteklih let x povprečna stopnja/100	4.674,63

Dohodnina = dohodnina I + dohodnina II = 18.512,73 + 4.674,63 = 23.187,36

Obveznost = dohodnina – akontacija = 23.187,36 – 11.170,88 = 12.016,48

3. Dohodki iz kmetijske dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena ZDoh-2 (oznaka 2000)

Zavezancu, ki se mu davčna osnova od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, se dohodnina odmeri od neto letne davčne osnove – ki vključuje tudi dohodke iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena ZDoh-2 – po posebej izračunani povprečni stopnji. Povprečna stopnja se **v skladu z določbo drugega odstavka 120. člena ZDoh-2** izračuna ob upoštevanju stopenj dohodnine iz 122. člena ZDoh-2 in letne davčne osnove iz 109. člena ZDoh-2, v katero se všteva le sorazmerni del davčne osnove, vključno s povečanjem in zmanjšanjem ter davčnimi olajšavami, od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena ZDoh-2 na člana kmečkega gospodinjstva, ki je obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti, ter zmanjša za zneske olajšav iz 111. člena (splošna olajšava), prvega in drugega odstavka 112. člena (olajšava za invalide, olajšava po 65. letu), prvega in drugega odstavka 114. člena (olajšava za vzdrževane družinske člane) in 117. člena ZDoh-2 (olajšava za PDPZ). Sorazmerni del dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 47. člena ZDoh-2 se ugotovi tako, da se ta dohodek razdeli na toliko delov, kolikor je članov kmečkega gospodinjstva zavezanca, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti.

Če v okviru kmečkega gospodinjstva ni nihče pokojninsko in invalidsko zavarovan iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti ali je zavarovan en sam član, povprečenja ni. Kot član kmečkega gospodinjstva se šteje nosilec dejavnosti ali kateri koli drug član njegovega gospodinjstva, kakor je določeno v drugem odstavku 69. člena ZDoh-2.

Primer 1 (davčna osnova se ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov):

- trije člani kmečkega gospodinjstva (vključno z nosilcem dejavnosti) so pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Normirani ali dejanski stroški	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3		4	5 = 2 - 3
2100	9.000,00	-	-	-	9.000,00
Skupaj	9.000,00	-	-	-	9.000,00

Izračun povprečne stopnje

1	Davčna osnova	9.000,00
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	2/3 davčne osnove 2100*	6.000,00
4	Davčna osnova = 1 - 2 - 3	200,00
5	Dohodnina	32,00
6	Povprečna stopnja v % = 5/4 x 100	16,00

* 2/3 davčne osnove, ker so trije člani kmečkega gospodinjstva (vključno z nosilcem dejavnosti) pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti

Izračun dohodnine

1	Davčna osnova	9.000,00
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Neto davčna osnova = 1 - 2	6.200,00
4	Povprečna stopnja	16,00
5	Dohodnina = 3 × 4/100	992,00
6	Obveznost = 5 - akontacija (0)	992,00

Primer 2 (davčna osnova se ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov):

- nosilec dejavnosti ni pokojninsko in invalidsko zavarovan iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti
- dva člana kmečkega gospodinjstva sta pokojninsko in invalidsko zavarovana iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Normirani ali dejanski stroški	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3		4	5 = 2 - 3
1230	10.000,00	-	1.000,00	2.250,00	9.000,00
2240	25.000,00	-	17.500,00	-	7.500,00
Skupaj	35.000,00	-	18.500,00	2.250,00	16.500,00

Izračun povprečne stopnje

1	Davčna osnova	16.500,00
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	1/2 * davčne osnove 2240	3.750,00
4	Davčna osnova = 1 - 2 - 3	9.950,00
5	Dohodnina	1.938,50
6	Povprečna stopnja v % = 5/4 x 100	19,4773

* 1/2 davčne osnove, ker sta dva člana kmečkega gospodinjstva pokojninsko in invalidsko zavarovana po kmetijski in dopolnilni dejavnosti. Nosilec ni zavarovan iz tega naslova.

Izračun dohodnine

1	Davčna osnova	16.500,00
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Neto davčna osnova = 1 - 2	13.700,00
4	Povprečna stopnja v %	19,4773
5	Dohodnina = 3 × 4/100	2.668,39
6	Obveznost = 5 - akontacija (2.250,00)	418,39

4. Primer prejetih dohodkov iz delovnega razmerja (oznaka 1100) in dohodkov iz odkupne vrednosti za javne uslužbence (oznaka 6300)

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Akontacija	Davčna osnova
1	2	3	4	5 = 2 - 3
1101	69.860,54	15.439,24	10.383,74	54.421,30
1103	2.946,25		787,14	2.946,25
6300	2.000,00		500,00	2.000,00
Skupaj	74.806,79	15.439,24	11.670,88	59.367,55

Dohodek iz preteklih let

Oznaka vrste dohodka	Dohodek	Prispevki	Normirani stroški	Davčna osnova
1	2	3	4	5 = 2 - 3
1101	5.316,68	1.174,97		4.141,71
6300 - 5 let	2.000,00			2.000,00

Izračun povprečne stopnje

1	Davčna osnova	59.367,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	80 % davčne osnove dohodka iz preteklih let (1101)	3.313,37
4	Dohodki pod oznako 6300	2.000,00
5	Davčna osnova = 1 - 2 - 3 - 4	51.254,18
6	Dohodnina	18.362,22
7	Povprečna stopnja v % = 6/5 x 100	35,8258

Izračun dohodnine 1

1	Davčna osnova	59.367,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	Dohodki pod oznako 6300	2.000,00
4	Neto davčna osnova = 1 - 2 - 3	54.567,55
5	Povprečna stopnja v %	35,8257799
6	Dohodnina = 4 x 5/100	19.549,26

Izračun povprečne stopnje za dohodke pod oznako 6300

1	Davčna osnova	59.367,55
2	Splošna olajšava	2.800,00
3	80 % davčne osnove dohodka iz preteklih let (1101)	3.313,37
4	4/5 dohodkov pod oznako 6300	1.600,00
5	Davčna osnova = 1 - 2 - 3 - 4	51.654,18
6	Dohodnina	18.526,22
7	Povprečna stopnja v % = 6/5 x 100	35,8659

Izračun dohodnine 2

1	Davčna osnova od dohodka pod oznako 6300	2.000,00
2	Povprečna stopnja v %	35,8659
3	Dohodnina = 2 x 1/100	717,32

Dohodnina = dohodnina 1 + dohodnina 2 = 19.549,26 + 717,32 = 20.266,58

Obveznost = dohodnina - akontacija = 20.266,58 - 11.170,88 = 8.595,70